

Informacja nt. projektu LAKS

Zmiany klimatu związane z globalnym ociepleniem są już potwierdzone przez ekspertów. Temperatura powierzchni ziemi wzrasta, a największe zmiany dotyczą ostatnich 50 lat, co jest związane z działalnością człowieka. W związku z powyższym Unia Europejska podejmuje wiele inicjatyw mających na celu przeciwdziałanie zmianom klimatu. Są to m.in. przyjęte przez Unię Europejską cele protokołu z Kioto wyznaczone na lata 2008-2012 (ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery od 6 do 8 procent w stosunku do roku bazowego -1990, dla Polski - 1988) oraz cele Unii Europejskiej zawarte w pakiecie energetyczno-klimatycznym, dotyczące zmniejszenia o 20% emisji gazów cieplarnianych, zmniejszenia o 20% zużycia energii, wzrostu o 20% udziału energii ze źródeł odnawialnych do roku 2020 (tzw. 20:20:20).

Miasto Bydgoszcz jest jednym z 5 partnerów, którzy realizują międzynarodowy projekt o akronimie LAKS (tytuł w języku angielskim „Local Accountability for Kyoto Goals”, tytuł w języku polskim „Lokalna odpowiedzialność za realizację celów Protokołu z Kioto”), dotyczący zmian klimatu jako jednej z kluczowych kwestii lokalnej polityki zrównoważonego rozwoju. Beneficjentem koordynującym jest miasto Reggio Emilia (Włochy), pozostali partnerzy to miasto Padwa (Włochy), miasto Girona (Hiszpania) oraz Agencja Ochrony Środowiska w Regionie Emilia Romagna – ARPA (Włochy). Projekt ten współfinansowany jest ze środków Wspólnoty Europejskiej w ramach Instrumentu Finansowego na rzecz Środowiska (LIFE+), komponent II: Polityka i zarządzanie w zakresie środowiska. Czas trwania projektu: 01.01.2009 – 31.10.2011.

Głównym celem projektu jest udział partnerów projektu w wypełnieniu zobowiązań zmierzających do ochrony klimatu, zgodnie z ustaleniami protokołu z Kioto oraz celami polityki energetyczno-klimatycznej Unii Europejskiej. W związku z tym miasta partnerskie wdrożą wypracowany w ramach projektu **system odpowiedzialności za zmiany klimatu**, który pozwoli ocenić wpływ polityki miasta na poziom emisji gazów cieplarnianych oraz doprowadzi do zobowiązania się miast partnerskich do redukcji emisji gazów cieplarnianych w określonym czasie (w projekcie założono obniżenie emisji o 20% do 2020 roku). Ponadto projekt przyczyni się do zwiększenia odpowiedzialności i przejrzystości działań władz lokalnych w zakresie ochrony środowiska i emisji gazów cieplarnianych.

Wdrożenie systemu odpowiedzialności za zmiany klimatu odbędzie się poprzez następujące działania:

1) przeprowadzenie cyklu szkoleń dla różnych grup odbiorców, m.in. radnych, pracowników Urzędu Miasta Bydgoszczy i miejskich jednostek organizacyjnych, mieszkańców, przedsiębiorców w celu podwyższenia świadomości i wiedzy w zakresie ochrony klimatu,

2) przeprowadzenie inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych z terenu Bydgoszczy za rok bazowy oraz porównawczy, przy zastosowaniu opracowanego na potrzeby projektu programu do inwentaryzacji, który szacuje emisję dwutlenku węgla. Metodologia szacowania emisji opierać się będzie na zużyciu energii u końcowego odbiorcy (m.in. energia elektryczna, ciepło sieciowe, paliwa kopalne, paliwa wykorzystywane w transporcie). Przy inwentaryzacji będą uwzględnione dane dotyczące:

a) Urzędu Miasta Bydgoszczy i jednostek podległych (m.in. z zakresu: budynki/obiekty, flota samochodowa, oświetlenie publiczne, woda i ścieki oraz odpady),

b) obszaru miasta Bydgoszczy (m.in. z sektorów mieszkalnictwo, usługi i instytucje, przemysł, transport, odpady, rolnictwo, produkcja energii ze źródeł odnawialnych i pozostałych).

Wyniki inwentaryzacji przedstawiono w **Raporcie z Inwentaryzacji Emisji Gazów Ciepłarnianych dla miasta Bydgoszczy**, który będzie punktem wyjścia do opracowania **Planu Ochrony Klimatu i Adaptacji do Skutków Zmian Klimatu dla Miasta Bydgoszczy**.

3) opracowanie skróconej oceny skutków ekonomicznych i społecznych wdrożenia działań mających na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych. Wykonana zostanie m.in. skrócona analiza kosztów i korzyści. Powstanie **Raport z Wpływu Ekonomicznego Działań**.

4) zdefiniowanie lokalnego **Planu Ochrony Klimatu i Adaptacji do Skutków Zmian Klimatu dla miasta Bydgoszczy** oraz przyjęcie dokumentu przez Radę Miasta. Plan ten określać będzie działania przewidziane do wdrożenia do 2020 r., które mają przyczynić się do redukcji emisji gazów cieplarnianych o 20% w stosunku do roku bazowego (działania łagodzące) oraz działania mające na celu adaptację do skutków zmian klimatu.

W celu określenia w.w. działań analizowane będą dokumenty planistyczne (plany/programy) Urzędu Miasta i jednostek podległych. Ponadto planuje się przeprowadzenie spotkań z p. prezydentem, radnymi i dyrektorami Urzędu Miasta i jednostek podległych. Projekt **Planu** będzie konsultowany m.in. z Radą Miasta, przedsiębiorcami, środowiskiem akademickim.

5) włączeniu działań przewidzianych do realizacji w **Planie Ochrony Klimatu i Adaptacji do Skutków Zmian Klimatu dla miasta Bydgoszczy** do istniejących w Urzędzie Miasta Bydgoszczy dokumentów planistycznych. W związku z powyższym przewiduje się wprowadzenie do planów i programów miasta informacji o emisji CO₂ w oparciu o dane dotyczące zużycia energii; opracowanie bazy danych przeprowadzonych przez Urząd Miasta i jednostki podległe działań w zakresie np.: termomodernizacji, utrzymania budynków i terenów zieleni i programu ochrony powietrza. Baza danych będzie służyć zarówno do monitorowania redukcji emisji CO₂ wynikłej po podjętych działaniach jak i kontrolowania związanych z nią nakładów finansowych, wyszczególnienie w planie inwestycyjnym miasta zadań, które są istotne dla zmian klimatu i redukcji emisji gazów cieplarnianych. Powstanie **Program Integracji**, który będzie wskazywać działania podjęte w celu ochrony klimatu w dokumentach Miasta.

6) opracowanie tzw. **Bilansu klimatycznego** i przyjęcie tego dokumentu przez Radę Miasta. Raport oceni spójność między działaniami zdefiniowanymi w **Planie Ochrony Klimatu i Adaptacji do Skutków Zmian Klimatu dla miasta Bydgoszczy** oraz ich wpływem, jeśli chodzi o emisję gazów i efekt ekonomiczny. Zakłada się, iż Bilans klimatyczny będzie corocznie raportować wdrożone działania, otrzymane rezultaty (redukcję gazów cieplarnianych), koszt przeprowadzonych działań oraz przegląd zobowiązań.

Do tej pory w ramach realizacji projektu przeprowadzono międzynarodowy przegląd narzędzi, metod i najlepszych praktyk dotyczących zarządzania środowiskiem, który podsumowano w raporcie. W miastach partnerskich przeprowadzono audyt systemu zarządzania środowiskiem pod kątem zmian klimatu, na podstawie którego opracowano dla każdego z miast Plan Działania I (tzw. Road Map I). Drugi audyt miał na celu ocenę poziomu wdrażania systemu odpowiedzialności za zmiany klimatu, a jego wyniki zaprezentowano w Planie Działania II. Przeprowadzono cykl szkoleń skierowanych do różnych grup odbiorców. Na potrzeby projektu LAKS opracowano program do inwentaryzacji, który umożliwił oszacowanie emisji gazów cieplarnianych przez miasta partnerskie. W trakcie wdrażania systemu odpowiedzialności za zmiany klimatu **ARPA i Indica** przeprowadzą kolejny audyt i w dokumencie Plan Działania III wskażą kierunki działań do podjęcia. Projekt prowadzony jest w języku angielskim (dokumenty, raportowanie, spotkania).

W celu promocji wdrażania systemu odpowiedzialności za zmiany klimatu powstanie podręcznik, który może posłużyć za przykład podejmowania działań w kierunku ochrony klimatu dla innych miast europejskich. Informacja o projekcie LAKS znajduje się na stronie internetowej projektu (www.municipio.re.it/laks) oraz na stronie Miasta Bydgoszczy w zakładce projekty europejskie.

Wrzesień, 2010 r.

LAKS
Local Accountability
for Kyoto goalS

LIFE07 ENV/IT/000451